

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Talouden näkymät 2014-2016

Ennustepäällikkö Juha Kilponen

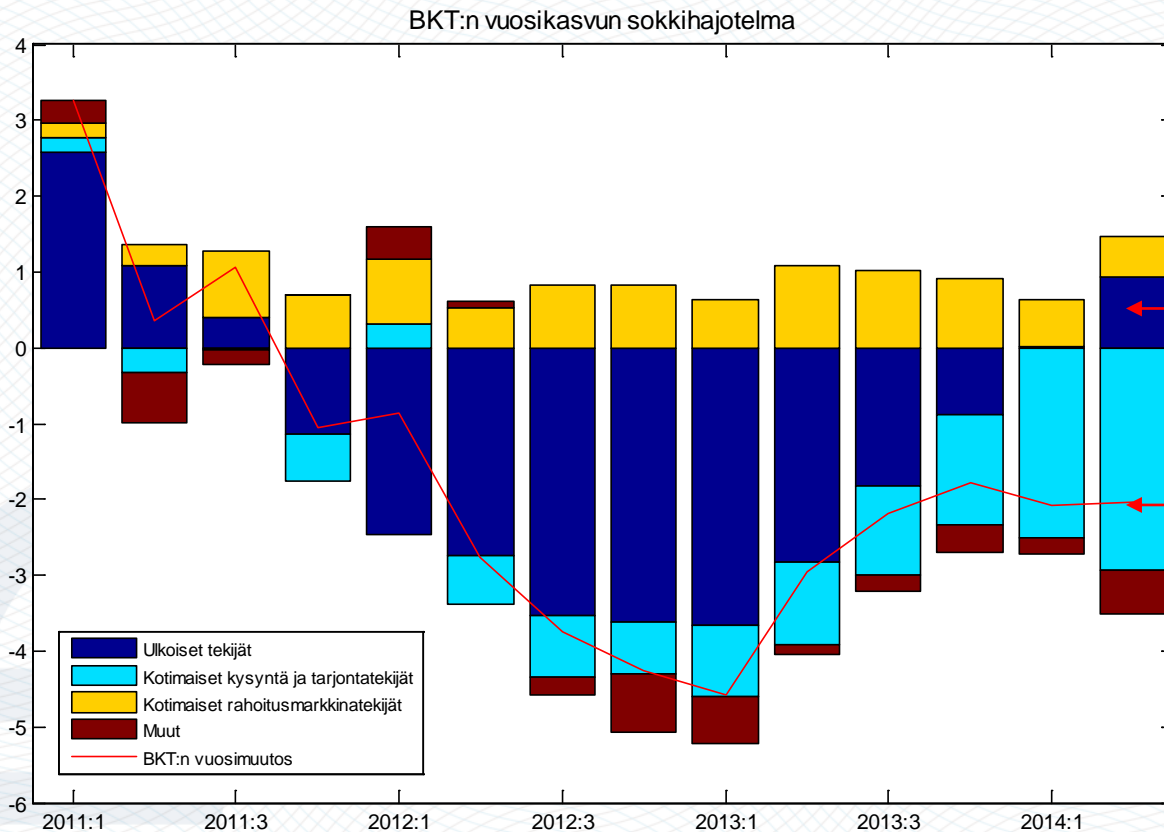
Euro & talous 5/2014

11.12.2014

Suomen talouden tila heikentynyt edelleen

- Kustannuskilpailukykyä menetetty ja uusien vientimarkkinoiden valtaaminen hidasta
- Kotitalouksien ostovoiman kehitys vaimeaa
- Finanssipolitiikan elvytysmahdollisuudet hyvin rajalliset
- Kansainvälisen talouden kasvunäkymät vaisut

Pitkittyneen taantuman taustalla yhä enemmän kotimaisia tekijöitä

Ulkomaiset tekijät ja rahoitusmarkkinat eivät enää hidasta kasvua

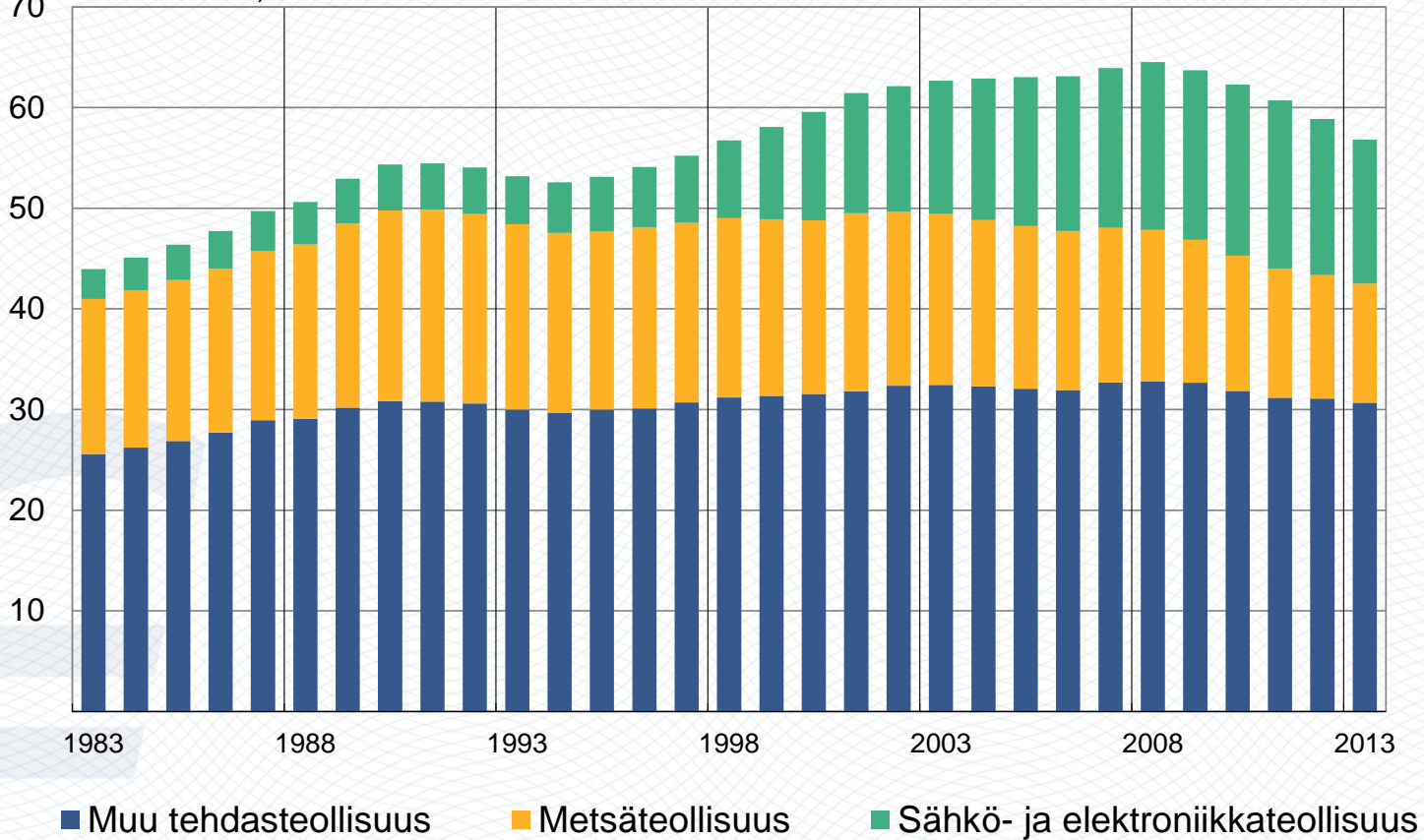
Kotimaiset kysyntä ja tarjontatekijät jarruttavat

Lähde: Suomen Pankin laskelmat, arvio perustuu rakenteellisen SVAR malliin

Pääomakanta on supistunut

Pääomakanta teollisuuden toimialoilla

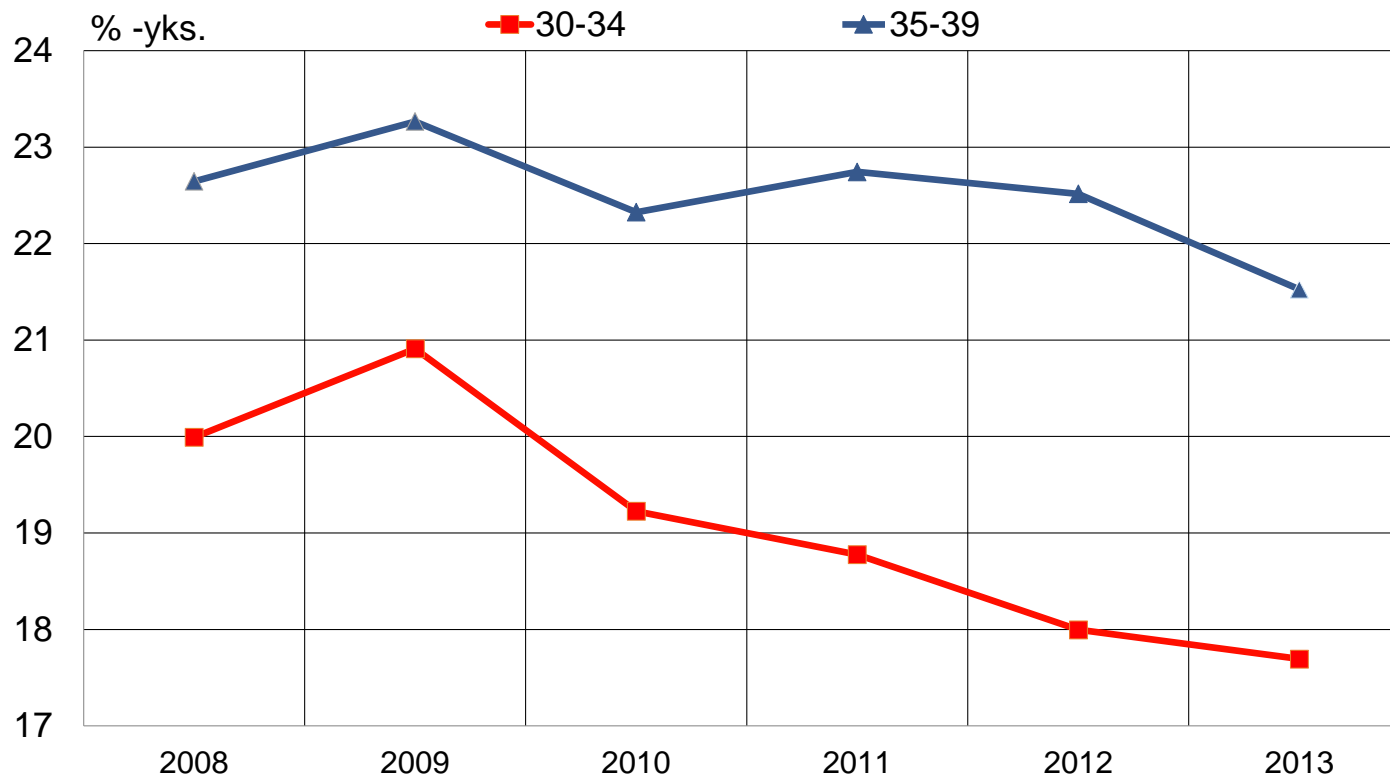
Mrd. euroa, netto

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankin laskelmat.

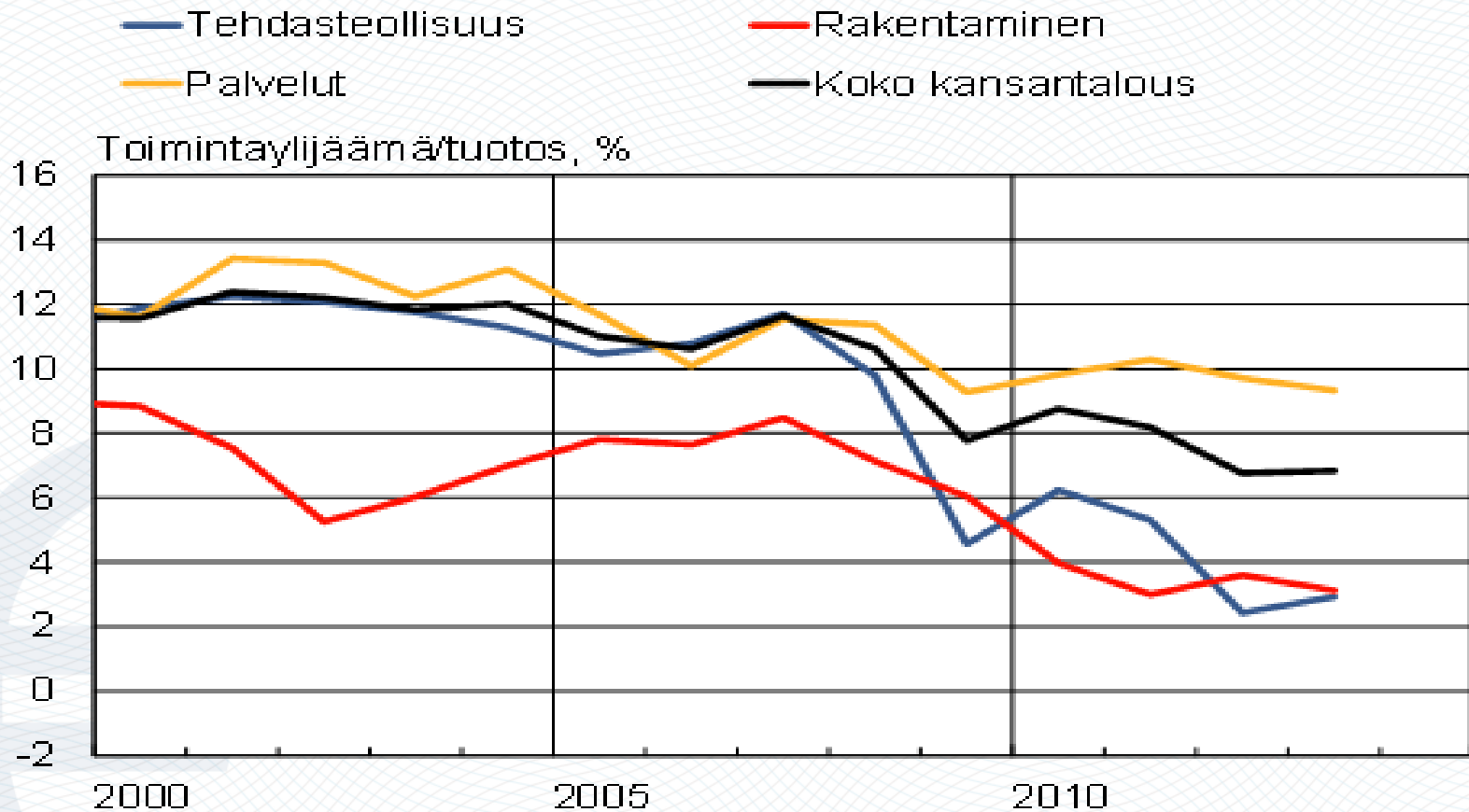
Erityisesti nuorten aikuisten osallistumisaste on alentunut

Työvoimaosuus tietyissä ikäluokissa: ero ikäluokkien keskimääräisestä työvoimaosuudesta

Lähde: Tilastokeskus, Suomen Pankin laskelmat.

Teollisuuden kannattavuus alentunut nopeasti

Lähde: Tilastokeskus.

Suomen talouden lähiajan kasvunäkymät vaihteat

Suomen Pankin edellisen, kesäkuun 2014 ennusteen riskit

Kansainväliset riskit

- Ukrainan kriisi ja Venäjän talouden kehitys luovat epävarmuutta
- Euroalueen rakenneuudistukset vielä kesken ja rahoitusjärjestelmä edelleen haavoittuva
- Kiinan rahoitussektorin epävakaas

Kotimaiset riskit

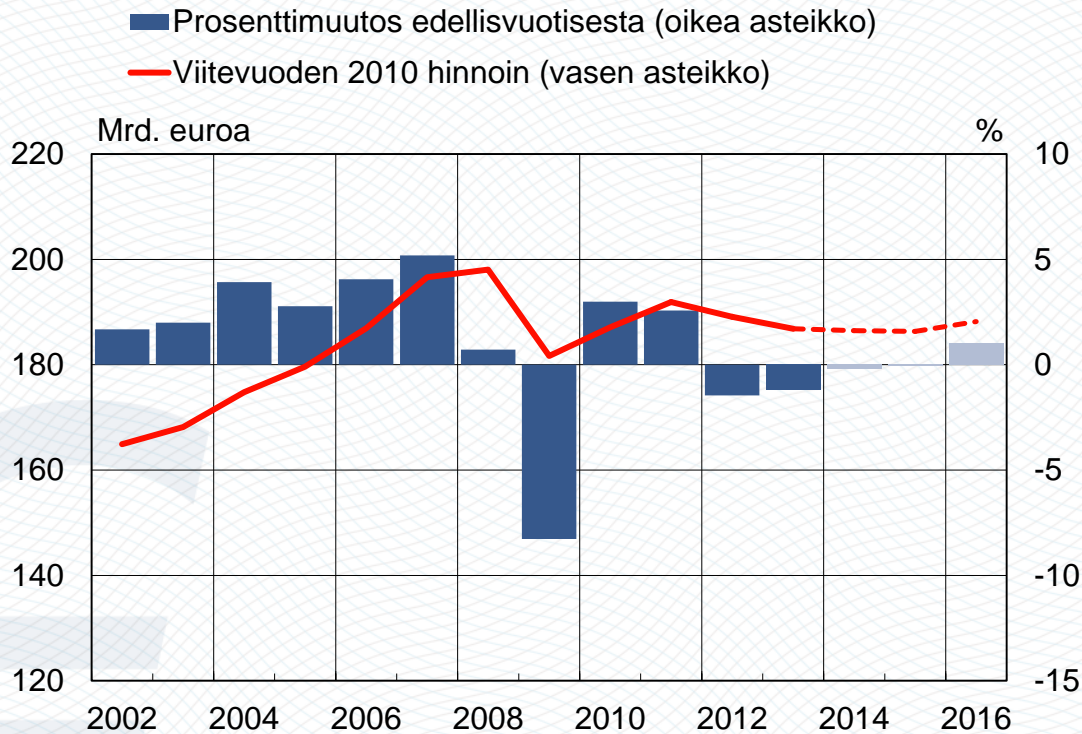
- Kasvun elpyminen voi tyrehtyä jos vientimarkkinat eivät vedä, ja kilpailukykyongelmat jatkuvat
- Markkinoiden luottamus Suomeen voi vaarantua jos talouspolitiikan ote pettää (vaihtoehtoislaskelma)

Mitä on tapahtunut kesäkuun 2014 jälkeen?

- Maailmantalouden, erityisesti Euroopan talouksien kasvu ollut ennustettua hitaampaa
- Kauppa Venäjän kanssa on supistunut
- Teollisuuden tuottavuuden kehitys on jatkunut heikkona
- Euro heikentynyt ja raaka-aineiden hinnat alentuneet (+)

Kasvu käynnistyy hitaana

Kokonaistuotannon määrä

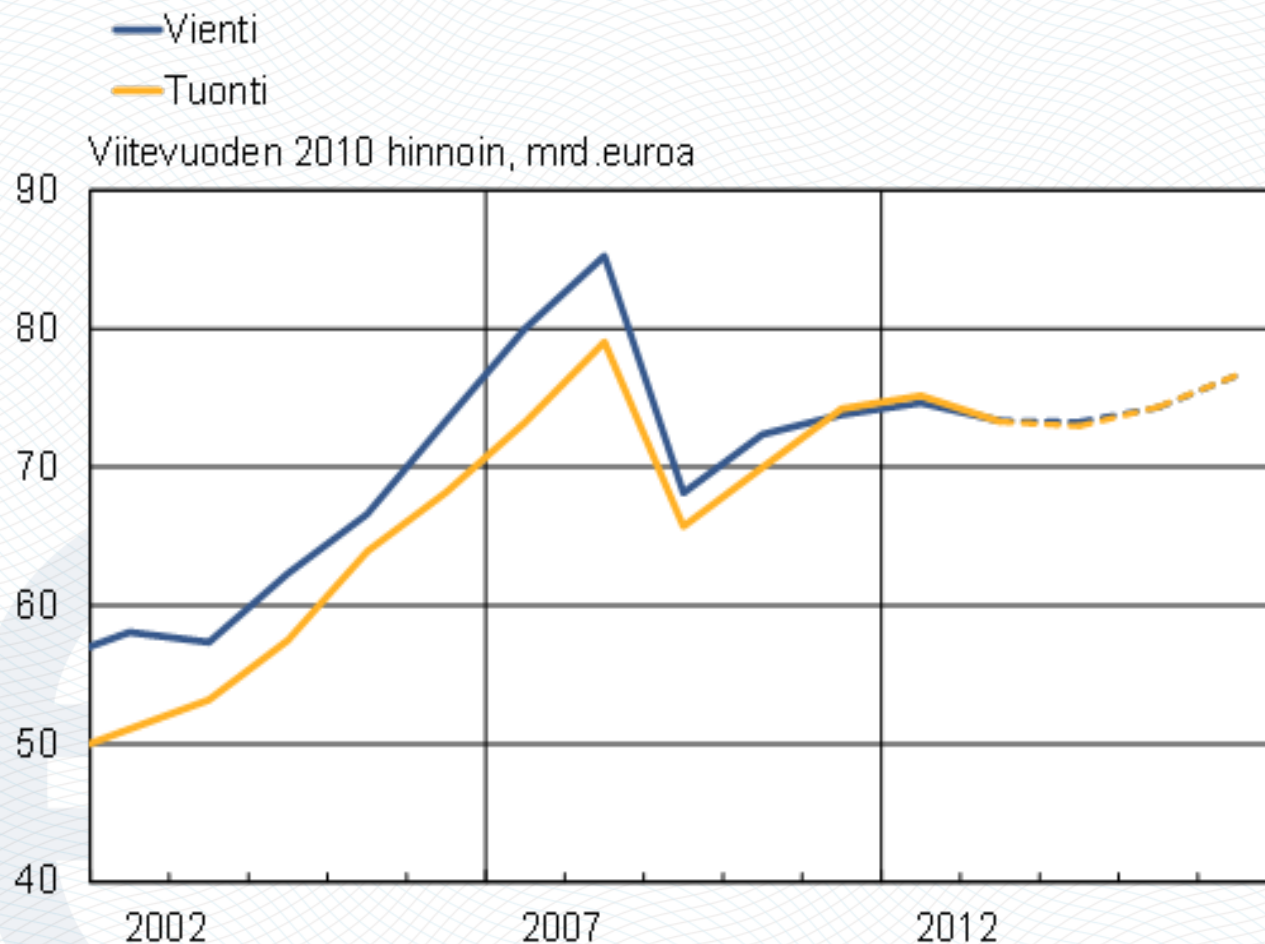
Kokonaistuotanto, %

	Joulukuu	Kesäkuu
2013:	-1,2	-1,4
2014e:	-0,2	0,0
2015e:	-0,1	1,4
2016e:	1,0	1,5

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

e = ennuste.

Viennin elpyminen vaatimatonta

Vienti, %

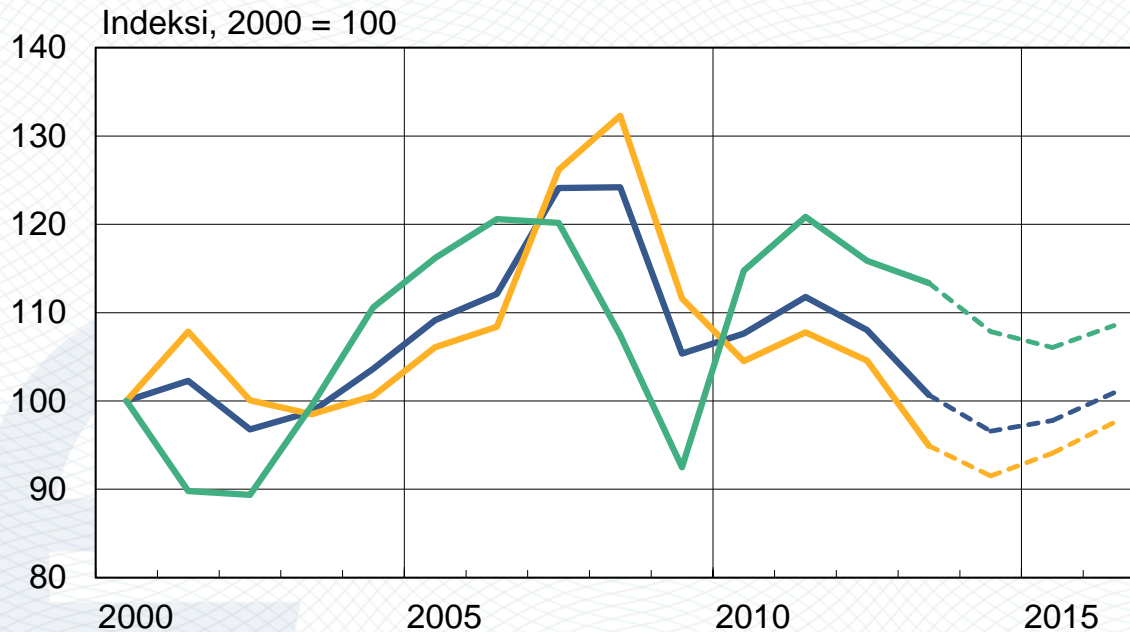
	Joulukuu	Kesäkuu
2013:	-1,7	0,3
2014e:	-0,1	2,1
2015e:	1,4	4,8
2016e:	3,1	5,0

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Yksittäiset hankkeet tukevat investointeja

Investointien määrä

- Yksityiset investoinnit
- Yksityiset investoinnit pl. asuinrakennukset
- Asuinrakennukset

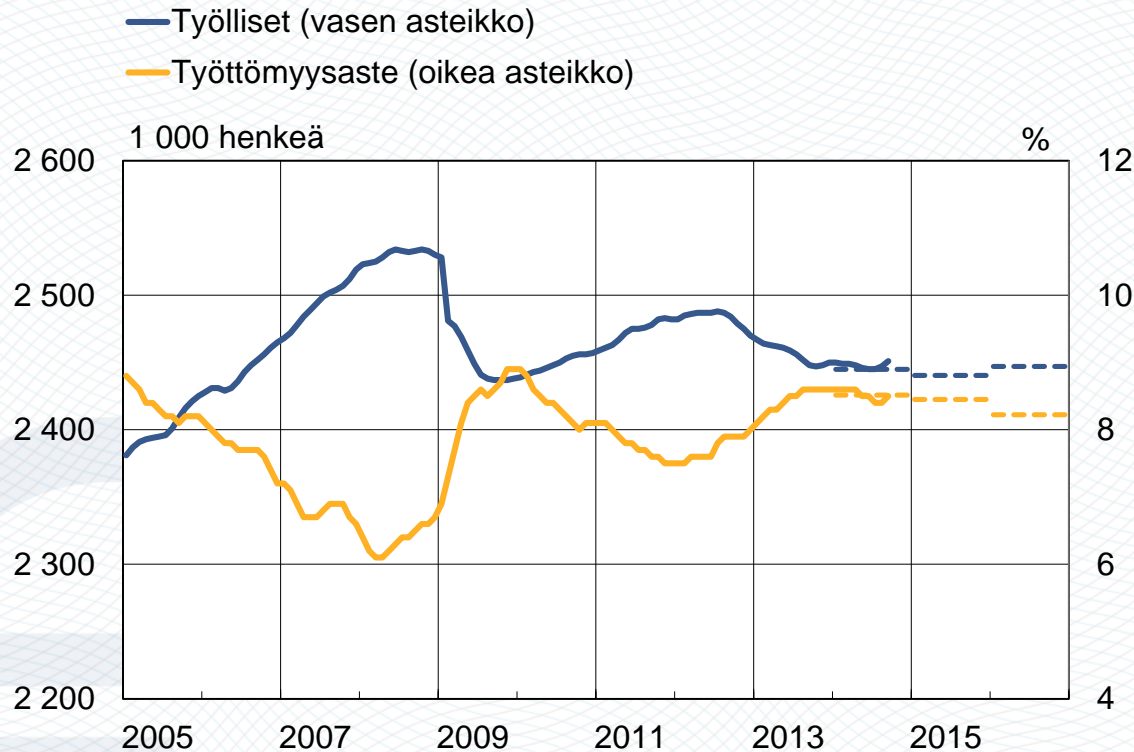
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Yksityiset investoinnit, %

	Joulukuu	Kesäkuu
2013:	-6,8	-6,4
2014e:	-4,0	-4,7
2015e:	1,2	5,2
2016e:	3,2	6,0

Työttömyysaste pysyy lähes ennallaan

Työttömyys ja työllisyys, trendi

Työttömyysaste, %

	Joulukuu	Kesäkuu
2013:	8,5	8,2
2014e:	8,5	8,6
2015e:	8,5	8,3
2016e:	8,2	7,8

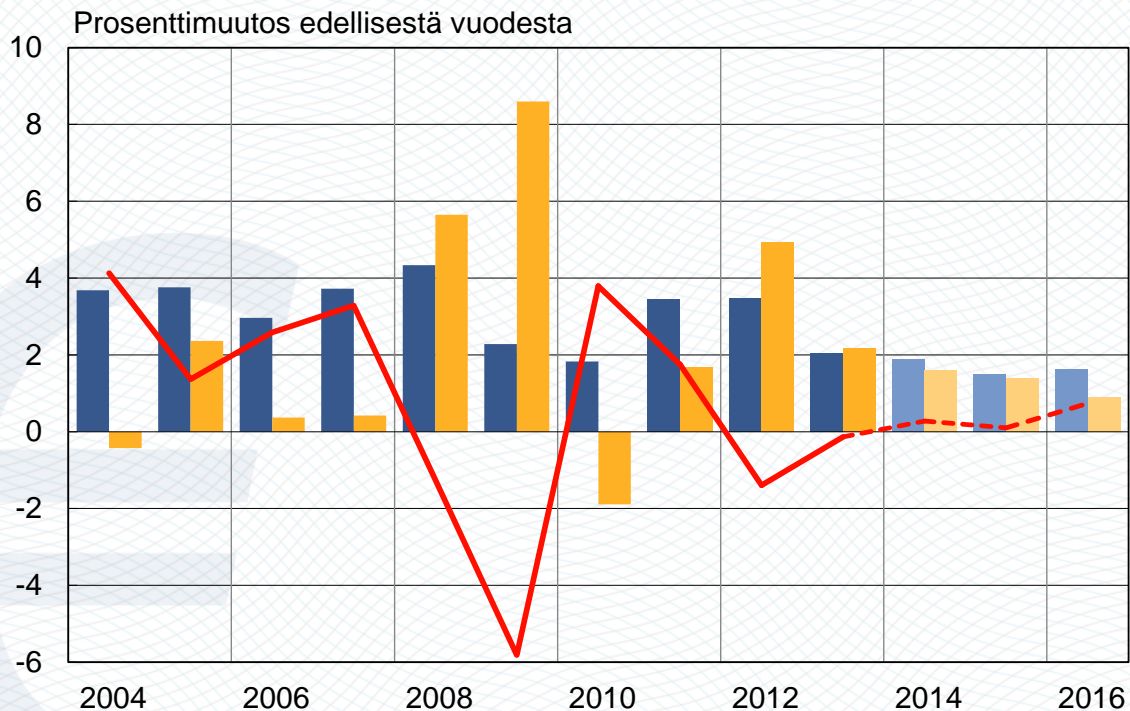
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

ennuste = e.

Palkkojen ja tuottavuuden kasvu vaimeaa

Yksikkötyökustannukset, palkansaajakorvaukset palkansaajaa kohti ja tuottavuus

- Palkansaajakorvaukset palkansaajaa kohti
- Yksikkötyökustannukset
- Tuottavuus työllistä kohti

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Keskipalkat, %

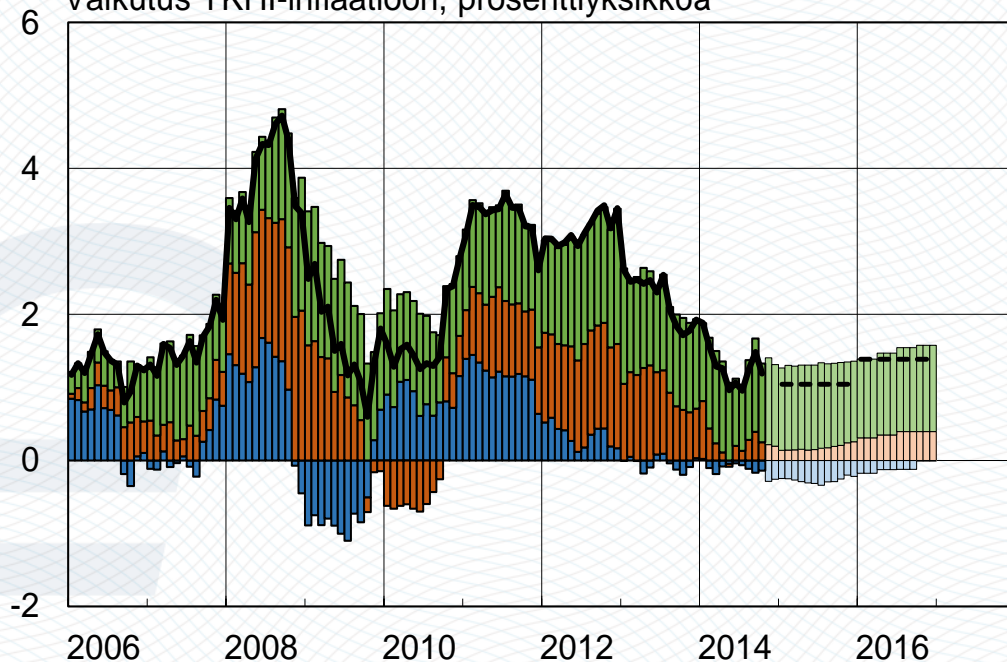
	Joulukuu	Kesäkuu
2013:	2,1	2,0
2014e:	1,9	1,1
2015e:	1,5	1,6
2016e:	1,6	2,0

Inflaatio pysyy hitaana mutta jatkuu nopeampana kuin euroalueella

YKHI-inflaatiohajotelma

- Energia
- Elintarvikkeet
- Palvelut ja teollisuustuotteet pl. energia
- Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Vaikutus YKHI-inflaatioon, prosenttiyksikköä

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

e=ennuste

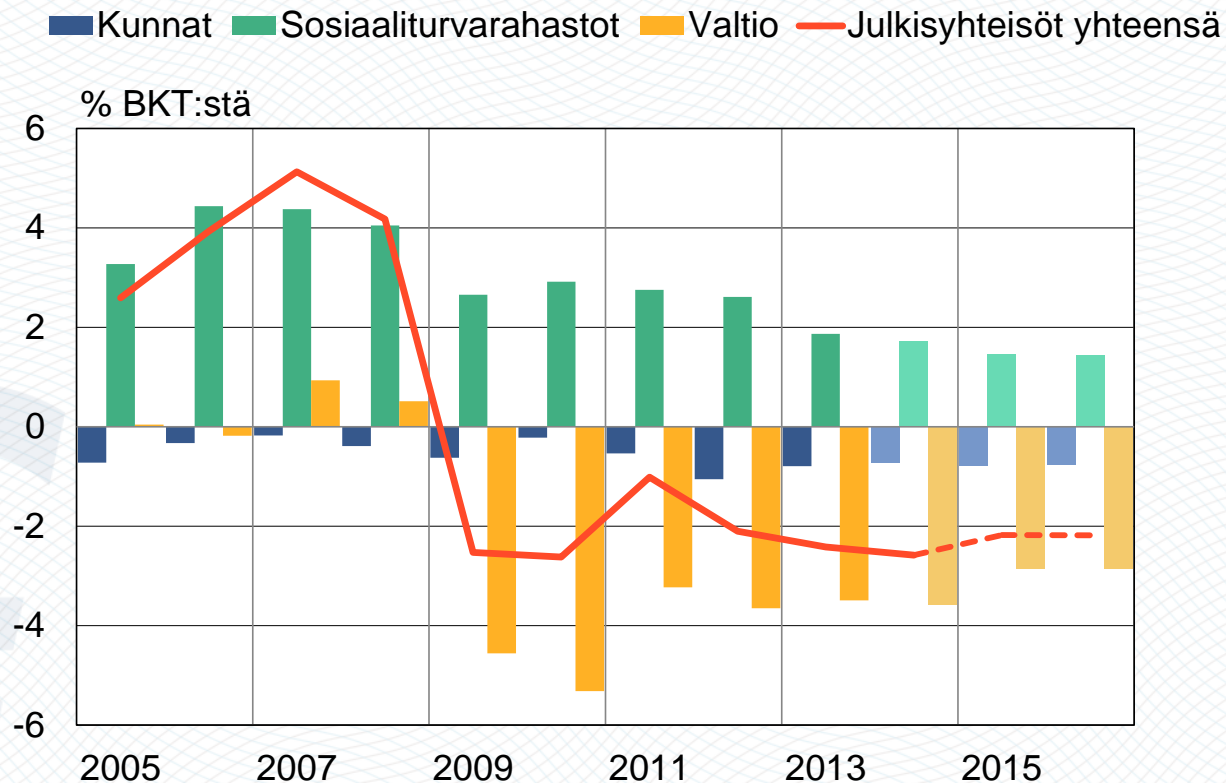
Inflaatio (YKHI), %

	Joulukuu	Kesäkuu
2013:	2,2	2,2
2014e:	1,3	1,2
2015e:	1,0	1,3
2016e:	1,4	1,5

Julkinen talous

Julkisen talouden tilanne kohenee vain väliaikaisesti

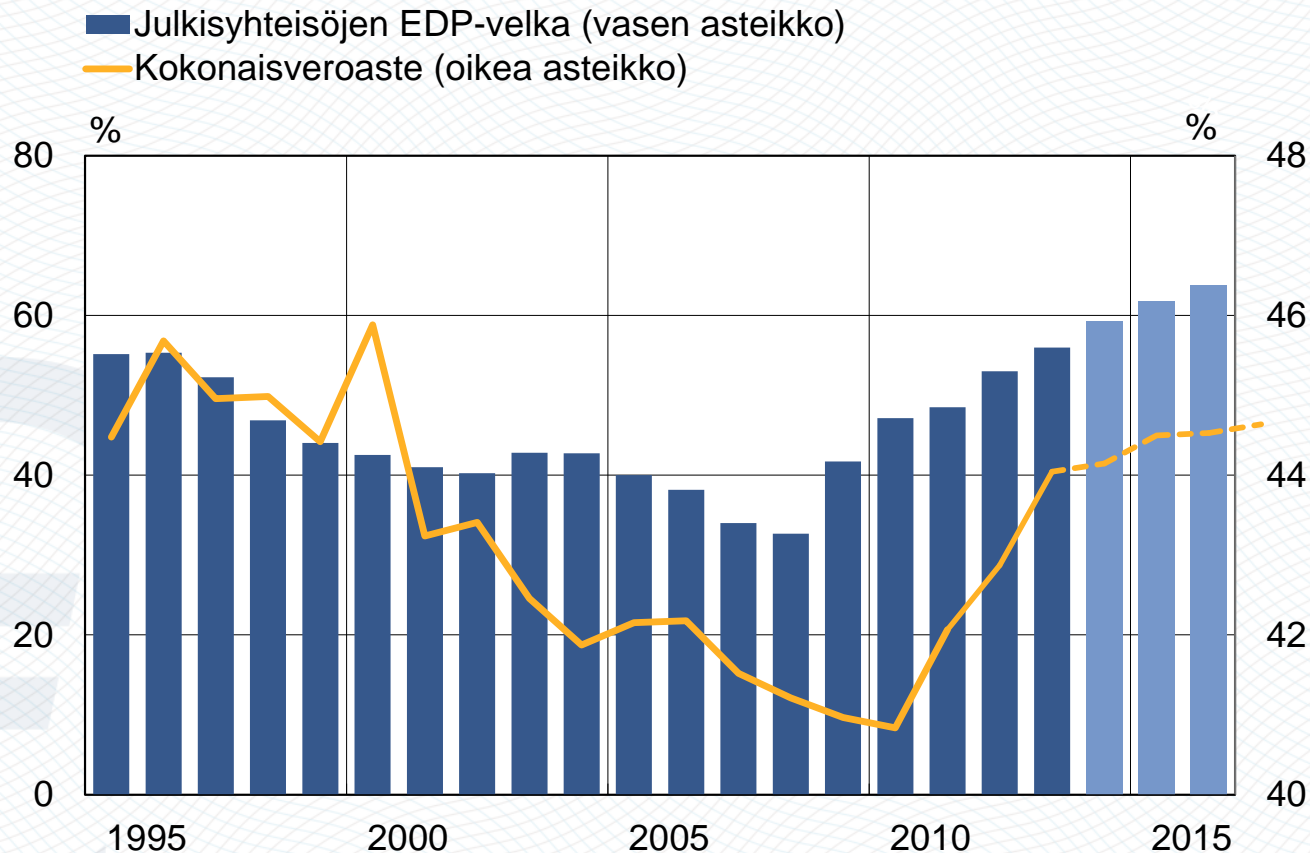

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

24903@Luotonanto

Julkinen velka kasvaa 22 miljardia vuosina 2014-2016

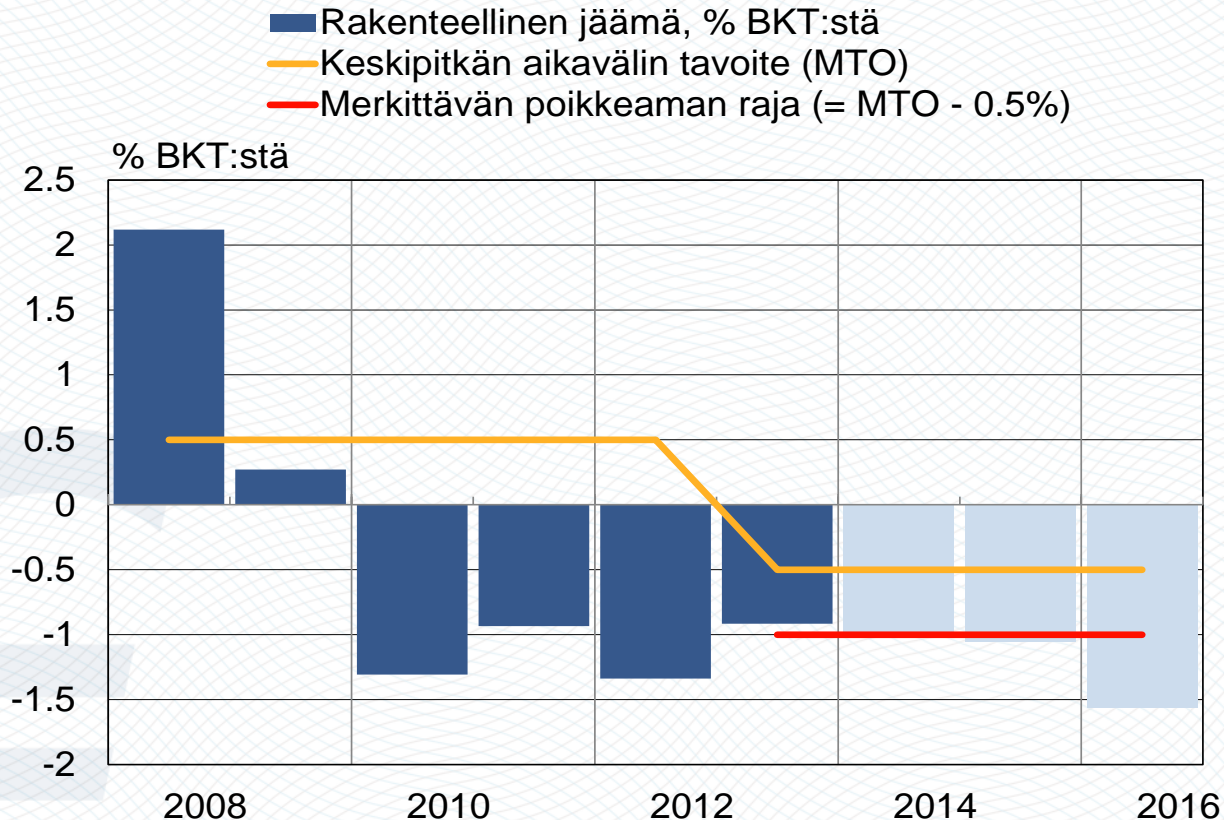
Julkisyhteisöjen EDP-velka ja kokonaisveroaste,
% BKT:stä

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiokonttori ja Suomen Pankki.

24903

Rakenteellinen alijäämä etäännyty tavoitteesta

Lähde: Suomen Pankki.

27937

Ennusteen yhteenveto

prosenttimuutos edellisvuotisesta

	2013	2014 e	2015e	2016e
BKT	-1,2	-0,2	-0,1	1,0
Yksityinen kulutus	-0,7	-0,4	-0,1	0,6
Yksityiset kiinteät investoinnit	-6,8	-4,0	1,2	3,2
Tuonti	-2,5	-0,4	1,9	3,1
Vienti	-1,7	-0,1	1,4	3,1
Yksikkötyökustannukset	2,2	0,4	0,4	1,0
YKHI	2,2	1,3	1,0	1,4
Työttömyysaste, %				
	8,5	8,5	8,5	8,2
Vaihtotase, % BKT:stä				
	-1,4	-1,6	-1,7	-1,8

e = ennuste

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Lisäkalvoja

Riskit ja vaihtoehtoislaskelma

Geopoliittiset riskit merkittäviä

Kansainväliset riskit

- Geopoliittiset jännitteet (Venäjä, Pohjois-Afrikka, Lähi-itä)
- Taloudenpitäjien riskinottohalukkuuden aleneminen
- Euroalueen rakenneuudistukset vielä kesken

Kotimaiset riskit pääosin alasuuntaisia

Kotimaiset riskit

- Julkisen talouden odotettua nopeampi velkaantuminen
- Heikentyvä ulkoinen tasapaino ja hidas kasvu altistaa Suomen talouden ulkoisille häiriöille ja rahoitusolojen kiristymiseen Suomessa
- Hintakilpailukyvyn paraneminen voi edesauttaa talouskasvua

Myös positiivisia riskejä

- Euron heikentyminen edelleen
- Raakaöljyn hinnan aleneminen
- Vaihtoehtoislaskelmassa arvioidaan vaikutuksia jotka syntyvät 20 % öljyn hinnan alentumisesta Suomen talouteen
- Tulosten perusteella öljyn hinnan aleneminen pysyväisluonteisesti nostaisi kasvua 0,6 prosenttiyksikköä vuosina 2015-2016
- Laskelmassa öljyn hinnan alenemisen vaikutus Venäjän talouskehitykseen on pyritty huomioimaan. Tähän liittyy kuitenkin merkittäviä epävarmuuksia

Euro & talous, Talouden näkymät 5/2014: teema-artikkelit

- **Rahoitusjärjestelmän vakaus**
*Haajanen-Koskinen-Laakkonen-Putkuri-Savolainen-
Topi-Tölä*
- **Suomen kasvunäkymät heikentyneet**
Kilponen-Kinnunen-Mäki-Fränti

Kehikot

- Ennusteen oletukset
- Julkisen talouden tila
- Vaihtoehtoislaskelma:
- Vuoden 2014N3 tilinpito
- Mitä indikaattorit kertovat Suomen lähiajan talousnäköymistä?
- Yritysten kannattavuus alentunut
- Palkat ja verotus selittävät suuren osan hintojen noususta
- Ikärakenteen muutos kompensoi ikääntymisen vaikutusta työntarjontaan
- Mitkä tekijät selittävät Suomen kaksoistaantumaa?